

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0247

Institucionální důsledky jednání o rozšíření EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. října 2025 o institucionálních důsledcích jednání o rozšíření EU (2025/2041(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 31 odst. 3 a články 48 a 49 této smlouvy,
- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 81 odst. 3, články 83 a 136, čl. 153 odst. 2, čl. 192 odst. 2, čl. 312 odst. 2 a článek 333 této smlouvy,
- s ohledem na závěry ze zasedání Evropské rady uskutečněných ve dnech 23. a 24. června 2022, 29. a 30. června 2023, 26. a 27. října 2023, 14. a 15. prosince 2023 a 27. června 2024,
- s ohledem na Granadské prohlášení Evropské rady ze dne 6. října 2023,
- s ohledem na zprávu předsednictví Rady o pokroku v otázkách týkajících se budoucnosti Evropy ze dne 10. června 2024,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. března 2024 o předvstupních reformách a přezkumech předvstupní politiky (COM(2024)0146),
- s ohledem na svá usnesení ze dne 16. února 2017 o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy¹ a ze dne 11. července 2023 o provádění překlenovacích ustanovení ve Smlouvách EU²,

¹ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 215.

² Úř. věst. C, C/2024/3996, 17.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/3996/oj>.

- s ohledem na zprávu ze dne 9. května 2022 o konečných závěrech Konference o budoucnosti Evropy a na své usnesení ze dne 4. května 2022 o opatřeních v návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy³,
 - s ohledem na svá usnesení ze dne 9. června 2022 o výzvě ke svolání konventu k revizi Smluv⁴ a ze dne 22. listopadu 2023 k návrhům Evropského parlamentu na změnu Smluv⁵, mimo jiné cestou aktivace článku 48 SEU, přičemž v těchto usneseních vyzval Evropskou radu, aby souhlasila se svoláním konventu k reformě Smluv,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 29. února 2024 o prohloubení integrace EU s ohledem na budoucí rozšíření⁶.
 - s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 nazvanou „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“, zprávu Enrica Letty ze dne 17. dubna 2024 nazvanou „Mnohem více než jen trh“ a zprávu Sauliho Niinistöa ze dne 30. října 2024 nazvanou „Společně bezpečnější: posílení evropské civilní a vojenské připravenosti a pohotovosti“,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti (A10-0177/2025),
- A. vzhledem k tomu, že 9 z 10 zemí, které v současné době aspirují na vstup do EU, má status kandidátské země, přičemž některé z nich mají tento status již řadu let; vzhledem k tomu, že tyto kandidátské země se nacházejí v různých fázích procesu přistoupení a přístupových jednání; vzhledem k tomu, že Gruzie dne 28. listopadu 2024 jednostranně pozastavila jednání o přistoupení k EU;
- B. vzhledem k tomu, že ruská útočná válka proti Ukrajině a další geopolitické výzvy dnešní doby, včetně znepokojivého posunu v transatlantických vztazích, dávají procesu přistoupení k EU a sjednocení Evropy nový geostrategický význam a impuls;
- C. vzhledem k tomu, že přistoupení k Evropské unii musí zůstat procesem založeným na zásluhách, který bude vycházet z posouzení toho, zda každý žadatel splňuje kodaňská kritéria, a z provádění nezbytných reforem – zejména v oblastech „zásadního významu“, jako je dodržování zásad demokracie, právního státu, lidských práv a řádné správy věcí veřejných, jakož i sladění se společnou

³ Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 109.

⁴ Úř. věst. C 493, 27.12.2022, s. 130.

⁵ Úř. věst. C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj>.

⁶ Úř. věst. C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj>.

zahraniční a bezpečnostní politikou EU –, aby se zajistilo, že rozšíření Evropskou unií a její jednotný trh posílí, a nikoli oslabí;

- D. vzhledem k tomu, že rozšíření je historickým závazkem, klíčovým nástrojem zahraniční politiky EU, strategickou geopolitickou prioritou a jednou z nejúspěšnějších politik EU a představuje investici do budoucnosti evropského kontinentu;
- E. vzhledem k tomu, že přistupující země by měly odhodlaně provádět požadované reformy a dosáhnout konkrétního a nezvratného pokroku v klíčových prvcích procesu rozšíření; vzhledem k tomu, že EU a členské státy by měly kandidátským zemím poskytnout finanční a technickou pomoc při plnění těchto kritérií; vzhledem k tomu, že v oblasti hodnot EU a základních zásad nelze umožnit rychlejší postup;
- F. vzhledem k tomu, že rozšířená EU by měla větší politickou, hospodářskou a vojenskou sílu a vliv na globální scéně a zároveň by posílila sdílené demokratické hodnoty v celém regionu rozšíření EU; vzhledem k tomu, že rozšířený jednotný trh je důležitý jak pro EU, tak pro přistupující země a že tento trh z EU zároveň učiní hospodářského hráče s ještě větší konkurenceschopností a atraktivního obchodního partnera; vzhledem k tomu, že jestliže se nepodaří dosáhnout pokroku v rozšíření EU, mohlo by to ohrozit hospodářské a bezpečnostní zájmy EU a v konečném důsledku přimět nečlenské země na evropském kontinentu k hospodářskému a politickému sbližování s jinými bloky (např. s Ruskem a Čínou), takže by mohly vzniknout vzájemně si konkurující hospodářské oblasti, snížil by se globální ekonomický vliv EU a vytvořily se příležitosti k destabilizační činnosti prováděné z bezprostředního sousedství EU;
- G. vzhledem k tomu, že země, které vstoupily do EU v roce 2004 – a EU jako celek –, zaznamenaly v několika oblastech značný hospodářský růst a vyšší standardy, včetně zvýšení HDP na obyvatele v průměru o 30 %; vzhledem k tomu, že všechny nové členské státy zaznamenaly v průměru růst HDP o dalších 12 % ve srovnání se svým předpokládaným růstem, pokud by k EU nepřistoupily, a že tento růst byl znatelný do pěti let od jejich přistoupení; vzhledem k tomu, že za posledních 20 let vzrostla ekonomika EU o 27 %; vzhledem k tomu, že růst a prosperitu zaznamenaly i země, které byly v době rozšíření v roce 2004 již součástí EU, což má jasnou příčinnou souvislost s rozšířením trhů, propojením a investicemi plynoucími z rozšíření; vzhledem k tomu, že každý region zažívá díky rozšíření hospodářský růst, ale že nejchudší regiony zažívají nejvyšší relativní hospodářský růst;
- H. vzhledem k tomu, že HDP na obyvatele zemí západního Balkánu, Ukrajiny, Moldavska a Gruzie je jen poloviční oproti EU nebo i nižší, ačkoli některé kandidátské země vykazují v posledních letech stabilní

hospodářský růst, což umožňuje na zásluhách založený a do budoucna orientovaný přístup; vzhledem k tomu, že zkušenosti ze všech rozšíření EU ukazují, že členství v EU, účast na jednotném trhu EU a přístup ke strukturálním fondům mají pozitivní vliv na hospodářskou a sociální konvergenci; vzhledem k tomu, že studie ukazují, že přistoupení 10 nových členských států by zmenšilo rozdíl v HDP na obyvatele mezi EU a Spojenými státy o 10 %; vzhledem k tomu, že rozšířený přístup mj. na trhy práce, k průmyslovým kapacitám, digitálním technologiím, zejména umělé inteligenci, a kritickým nerostným surovinám vzácných zemin by EU umožnil urychlit ekologickou, digitální a spravedlivou transformaci a zároveň snížit náklady na ni a současně získat větší strategickou nezávislost na Rusku, Číně a dalších systémových konkurentech; vzhledem k tomu, že scénáře kombinující výrazné rozšíření a silnou konvergenci by mohly do roku 2035 zvýšit HDP EU odhadem až o 10 bilionů USD;

- I. vzhledem k tomu, že předvstupní nástroje hrají důležitou úlohu, neboť poskytují cenné zkušenosti při navrhování modernizovaných podpůrných nástrojů, které jsou přizpůsobeny konkrétním potřebám jednotlivých zemí, jako tomu bylo v případě nástrojů Phare (program pomoci Společenství zemím střední a východní Evropy), SAPARD (předvstupní zemědělský nástroj) a ISPA (nástroj předvstupních strukturálních politik);
- J. vzhledem k tomu, že některé země mimo EU se potýkají s různou mírou politické nestability, a vzhledem k tomu, že provádění reforem souvisejících s členstvím v EU v těchto zemích, jak ukázala předchozí rozšíření, by mělo přispět ke stabilitě a právnímu státu v regionu; vzhledem k tomu, že EU má k dispozici rozsáhlý soubor nástrojů k tomu, aby prosazovala dodržování základních hodnot v členských státech a zajišťovala politickou stabilitu evropského projektu jako celku; vzhledem k tomu, že tento soubor nástrojů musí být ještě reformován a posílen, zejména důsledným prováděním mechanismu právního státu a účinné ochrany základních hodnot EU zakotvených v článku 2 Smlouvy o EU, mimo jiné stanovením podmínek ve stávajícím a příštím víceletém finančním rámci (VFR);
- K. vzhledem k tomu, že Komise a Parlament by měly v členských státech a kandidátských zemích vypracovat osvětové kampaně, aby byli občané řádně informováni o příležitostech, které rozšíření nabízí, a zároveň by měly bojovat proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování ze strany Ruska a dalších zemí, jejichž cílem je podkopat veřejnou podporu rozšíření;
- L. vzhledem k tomu, že institucionální rámec EU a zejména její rozhodovací procesy musí být pro stávající Evropskou unii 27 členských států posíleny a zdokonaleny; vzhledem k tomu, že příprava na rozšíření vyžaduje vnitřní reformy v rámci EU, a vzhledem k tomu, že proces rozšíření by měl probíhat souběžně

s institucionálními reformami a reformami rozhodování, které jsou nezbytné k zajištění integrační kapacity EU; vzhledem k tomu, že perspektiva budoucích rozšíření činí reformu orgánů, institucí, politik a rozhodovacích procesů EU nezbytnější a naléhavější než kdykoli předtím;

- M. vzhledem k tomu, že dosud tomu bylo často tak, že před rozšířením nebo současně s ním proběhly interní institucionální reformy týkající se správy EU, a vzhledem k tomu, že tyto procesy rozšíření obvykle poskytly silný podnět k rozvoji a hospodářskému a demokratickému pokroku v kandidátských zemích;
- N. vzhledem k tomu, že Evropská rada ve svém Granadském prohlášení ze dne 6. října 2003 uznala, že nezbytné urychlení reformního úsilí v kandidátských zemích by mělo být doprovázeno souběžným procesem příprav a reforem v rámci EU;
- O. vzhledem k tomu, že Evropská rada ve svých závěrech ze dne 27. června 2004 stanovila plán budoucí práce na vnitřních reformách; vzhledem k tomu, že Evropská rada uznává, že posílení EU a evropské suverenity vyžaduje reformy, které EU umožní naplnit její dlouhodobé ambice, dosáhnout jejích politik a priorit a reagovat na nové geopolitické skutečnosti a výzvy;
- P. vzhledem k tomu, že podle těchto závěrů by vnitřní reformy měly probíhat souběžně s procesem rozšíření, aby politiky byly připravené na budoucnost a byly financovány vhodným způsobem a aby instituce EU nadále fungovaly a jednaly efektivně; vzhledem k tomu, že Evropská rada vyzvala Komisi, aby v roce 2005 předložila hloubkový přezkum politiky se zaměřením na čtyři oblasti, konkrétně hodnoty a právní stát, politiky, rozpočet a správu věcí veřejných;
- Q. vzhledem k tomu, že perspektiva nadcházejícího rozšíření staví EU před trojí výzvou: musí zajistit efektivitu svých rozhodovacích postupů („výzva v oblasti efektivit“), shromáždit dostatečné zdroje k tomu, aby dokázala plnit své strategické cíle („výzva v oblasti síly a zdrojů“), a zajistit demokratickou legitimitu a odpovědnost své činnosti („výzva v oblasti demokracie“);
- R. vzhledem k tomu, že reformy institucionálního rámce EU, které by proběhly před rozšířením, implikují další rozvoj řešení spočívajících v diferencované integraci, pokud to Smlouvy umožňují; vzhledem k tomu, že postupy podle článků 20, 42 a 46 Smlouvy o EU o posílené spolupráci a stále strukturované spolupráci (PESCO) umožňují členským státům, které jsou ochotny tak učinit, aby prohloubily svou integraci a rozšířily vzájemnou spolupráci v rámci nevylučných pravomocí EU;
- S. vzhledem k tomu, že v některých oblastech by mohla být okamžitě použita překlenovací ustanovení pro přechod od jednomyslnosti k hlasování kvalifikovanou většinou; vzhledem k tomu, že Smlouva

o EU stanovuje, že cílem postupného vymezení společné obranné politiky EU je vytvoření společné obrany jednomyslným rozhodnutím Evropské rady, přičemž tato společná obrana musí být slučitelná s NATO;

- T. vzhledem k tomu, že z důvodu omezené flexibility Smluv je třeba uvažovat o hlubší reformě cestou cílených změn Smlouvy; vzhledem k tomu, že Parlament zahájil postup revize Smluv a předložil Radě návrhy na změnu Smluv v souladu s čl. 48 odst. 2 Smlouvy o EU;

Náklady rozšířené, ale nereformované EU

1. tvrdí, že EU i kandidátské země vždy využívaly rozšíření jako politický a geopolitický nástroj k prosazování demokracie, stability, bezpečnosti a prosperity na celém kontinentu; zastává názor, že rozšíření EU představuje dlouhodobou geostrategickou investici;
2. zdůrazňuje, že ruská útočná válka proti Ukrajině a další geopolitické výzvy vyzdvihují naléhavost pokroku v procesu rozšíření; trvá na tom, že úspěšné a udržitelné rozšíření vyžaduje dlouhodobou politickou vizi a směrlá rozhodnutí směřující k rozvoji efektivní, mocné a demokratické Evropy;
3. konstatuje, že zkušenosti ukazují, že každá nová vlna rozšíření přináší nové institucionální a politické výzvy a příležitosti, které by se měly řešit včas, nejlépe ještě dříve, než se kandidátské země stanou členskými státy, aby bylo zajištěno účinné fungování EU a nedošlo k tomu, že její instituce nebudou schopny jednat; poukazuje na to, že v historii evropského projektu to bylo vždy tak, že před každým rozšířením nebo současně s ním proběhly nezbytné interní institucionální reformy;
4. uznává, že cílem jednomyslnosti je zajistit, aby byly rozptýleny oprávněné obavy všech členských států; uznává nicméně, že rozšířená EU bude vyžadovat sofistikovanější koordinaci při řešení obtíží, s nimiž se potýkáme v současném procesu rozšíření: zdůrazňuje, že je důležité řešit obtíže způsobené jednomyslností v Radě, včetně využívání jednomyslnosti u dílčích kroků procesu rozšíření, které by mohlo zpomalit vstup nových členů do EU kvůli dvoustranným sporům; připomíná, že článek 49 Smlouvy o EU umožňuje přechod k hlasování kvalifikovanou většinou, aniž by bylo nutné měnit Smlouvu; upozorňuje na těžkopádnou a zastaralou strukturu a řízení unijního rozpočtu a možnou redistribuci při přidělování zemědělských a kohezních fondů; připomíná, že rozšíření EU je v tomto ohledu příležitostí k přehodnocení klíčových politik EU; podporuje iniciativy zaměřené na zefektivnění rozhodovacího procesu, které je klíčem k větší konkurenceschopnosti EU;
5. opakuje svůj postoj, že prohlubování Unie, její rozšiřování a sjednocování Evropy jsou procesy, které by měly probíhat

souběžně; zdůrazňuje, že EU musí provést institucionální a finanční reformy, aby dokázala čelit výzvám stávajícího procesu rozšíření a měla dostatečnou kapacitu k přijetí nových členů a jejich úspěšné integraci, aniž by tím došlo k destabilizaci ekonomik ostatních členských států či zvýšení sociálního napětí;

6. uznává, že řešení přijímaná případ od případu sice mohou dočasně fungovat, ale chybí jim předvídatelnost, demokratická transparentnost, demokratická odpovědnost a dlouhodobá udržitelnost, jakou mohou přinést pouze strukturální reformy;

Cíle institucionálních reforem před rozšířením: efektivita, síla a demokracie

7. je pevně přesvědčen, že institucionální reformy EU, ať už budou přijaty jakýmkoli postupem, by měly zvýšit schopnost EU jednat efektivně a včas; poukazuje na to, že reformy institucionálního rámce EU, které proběhnou před rozšířením, by měly zlepšit efektivitu EU, zvýšit její vliv na globální scéně a dosáhnout toho, že bude demokratičtější a bude mít vyšší legitimitu a demokratickou odpovědnost;

Výzva v oblasti efektivity

8. zdůrazňuje, že pokud se má zlepšit efektivita rozšířené EU, je třeba přizpůsobit složení unijních institucí, zvýšit jejich efektivitu a zlepšit jejich fungování; navrhuje, aby byl proces rozšíření EU podpořen tím, že se kandidátské země budou již v rané fázi úzce zapojovat do fungování orgánů a institucí EU, např. jako pozorovatelé; konstatuje, že toho lze úspěšně dosáhnout podobným způsobem jako při rozšíření v roce 2004; jako pozitivní příklad takové postupné integrace bere na vědomí úsilí Komise o zapojování kandidátských zemí do oblastí bezpečnosti a obrany, zejména prostřednictvím jejich uvedení v bílé knize o budoucnosti obrany EU a ve strategii vnitřní bezpečnosti;
9. konstatuje, že institucionální reformy uskutečněné před rozšířením se musí zabývat také důsledky rozšíření pro složení Parlamentu; zdůrazňuje, že Parlament musí mít přiměřenou demokratickou reprezentativnost, ale současně si zachovat velikost, která mu umožní fungovat; poukazuje na to, že prioritou by mělo být interní a interinstitucionální úsilí o stanovení stálého mechanismu přidělování křesel, který by zajistil spravedlivé, transparentní a dlouhodobě adekvátní demografické a geografické zastoupení při respektování zásady degresivní proporcionality; připomíná svůj postoj, že složení Parlamentu by mělo být posuzováno společně se systémem hlasování v Radě;
10. konstatuje, že také stávající složení Komise musí zohledňovat budoucí rozšíření; připomíná, že Lisabonská smlouva poskytuje v této

souvislosti určitou flexibilitu; zdůrazňuje, že případné snížení počtu členů sboru komisařů, jak je stanoveno v čl. 17 odst. 5 Smlouvy o EU, musí i nadále zajišťovat zeměpisně, demograficky a genderově vyvážené složení Komise;

11. uznává, že je třeba zvážit revizi fungování Rady a jejího rozhodovacího procesu s ohledem na rozšíření; podotýká, že je třeba nově definovat systém kvalifikované většiny, aby se zlepšila rovnováha mezi většími a menšími zeměmi a aby byly zachovány vyšší limity pro nejdůležitější a politicky nejcitlivější rozhodnutí; v této souvislosti připomíná své usnesení ze dne 22. listopadu 2023 týkající se návrhů Evropského parlamentu na změnu Smluv, zejména pokud jde o hlasovací většiny v Radě; požaduje co nejvyšší transparentnost a integritu rozhodovacího procesu Rady v kontextu rozšíření;
12. navrhuje posílit a reformovat postup podle článku 7 Smlouvy o EU v tom smyslu, že při přijímání rozhodnutí Evropské rady již nebude vyžadována jednomyslnost, budou stanoveny jasné lhůty a v případech porušení bude rozhodovat Soudní dvůr;

Výzva v oblasti síly a zdrojů

13. opakuje svou výzvu k revizi systému řízení VFR, kdy je zejména třeba zavést plný postup spolurozhodování o výdajové stránce rozpočtu EU, včetně přijímání VFR;
14. je přesvědčen, že stávající povinná doložka o přezkumu by v případě rozšíření měla zůstat v příštím VFR zachována a že vnitrostátní přiděly by neměly být dotčeny; zdůrazňuje, že příští VFR bude rovněž muset na základě pečlivého posouzení dopadů na nejrůznější odvětví zavést vhodná přechodná a zaváděcí opatření v klíčových výdajových oblastech, například soudržnosti a zemědělství;
15. domnívá se, že příští VFR bude mít zásadní význam pro přípravu EU na rozšíření a kandidátských zemí na přistoupení;
16. připomíná postoj Parlamentu vyjádřený v usnesení ze dne 7. května 2025 o přepracovaném dlouhodobém rozpočtu Unie v měnícím se světě⁷, že dlouhodobý rozpočet EU musí upustit od dřívější omezující výše 1 % souhrnného hrubého národního důchodu, který si EU sama stanovila; zdůrazňuje, že Draghiho a Lettova zpráva ukázaly, že EU potřebuje značné dodatečné vlastní zdroje, aby se stala konkurenceschopnější, dokončila spravedlivou a ekologickou transformaci a byla schopna se do roku 2030 samostatně bránit ruské agresi;

⁷ Přijaté texty, P10_TA(2025)0090.

17. zdůrazňuje, že VFR po roce 2027 a účinnější rozpočet, včetně balíčku nových vlastních zdrojů, by měly EU umožnit rozhodný krok směrem k rozšíření a zároveň zachovat stávající politiky, programy a priority;

Výzva v oblasti demokracie

18. zdůrazňuje, že je třeba zvýšit demokratickou legitimitu politik EU rozšířením rozhodovacích a kontrolních pravomocí – včetně silného práva na vyšetřování – Evropského parlamentu, který je jediným přímo voleným orgánem zastupujícím občany EU;
19. zdůrazňuje klíčovou roli, kterou v procesu rozšiřování EU hrají parlamenty přistupujících zemí, zejména při přijímání právních předpisů souvisejících s přistoupením, a význam parlamentní spolupráce a budování konsensu v otázkách týkajících se přistoupení k EU; opakuje, že Evropský parlament je připraven využívat své politické a technické zdroje na pomoc parlamentům v přistupujících zemích při pokroku v reformní agendě související s EU, a to i prostřednictvím činností na podporu demokracie; vítá pokrok, jehož bylo dosaženo v řadě kandidátských zemí, mimo jiné prostřednictvím zprostředkovatelské činnosti a procesu dialogu Jeana Monneta;
20. zdůrazňuje, že reforma rozhodovacího procesu v EU vyžaduje posílení postavení Parlamentu, které by mělo být rovnocenné s postavením Rady; opakuje svou výzvu, aby Parlament získal plné právo legislativního podnětu, tedy právo předkládat návrhy na přijetí, změnu nebo zrušení právních předpisů Unie; je přesvědčen, že obecné a přímé právo podnětu by dále upevnilo demokratickou legitimitu EU a posílilo postavení občanů EU;
21. uznává, že přímá práva podnětu Parlamentu zdaleka nepostačují k tomu, aby mohl reprezentovat občany, občanskou společnost a sociální partnery EU v rámci evropských orgánů, což Komisi de facto ponechává monopol na podávání legislativních návrhů;
22. zdůrazňuje, že již Lisabonská smlouva Parlamentu uděluje přímá práva podnětu, a uznává tak jeho schopnost samouspořádání, jeho kontrolní funkci a jeho demokratickou legitimitu jako jediného přímo voleného orgánu EU;
23. považuje za nezbytné, aby se zlepšila transparentnost a demokratická odpovědnost Parlamentu, a to cestou posílení evropského rozměru voleb a stanovením jednotných volebních pravidel v celé EU; vyzývá zbývajících členských států, aby ratifikovaly rozhodnutí Rady 2018/994⁸; vyzývá Radu, aby pracovala na návrzích,

⁸ Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 ze dne 13. července 2018, kterým se mění Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 (Úř. věst. L 178, 16.7.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/994/oj>).

které Parlament formuloval ve svém postoji ze dne 3. května 2022⁹; opakuje svou výzvu k tomu, aby Parlament a Rada pokročily v diskusích o zavedení stálého mechanismu rozdělování křesel v Evropském parlamentu;

Nástroje pro provádění institucionálních reforem před rozšířením

24. domnívá se, že výše uvedených cílů institucionálních reforem před rozšířením lze dosahovat různými prostředky, mimo jiné aktivací nástrojů flexibility, které nabízejí stávající Smlouvy, prostřednictvím jedné nebo více cílených změn Smluv;
25. připomíná, že mnoho nástrojů flexibility, např. překlenovací ustanovení, posílená spolupráce, konstruktivní zdržení se hlasování, stálá strukturovaná spolupráce a mechanismy neúčasti, je k dispozici již v současném právním rámci EU, jak dokazují zkušenosti z vytváření schengenského prostoru, který je jedním z největších úspěchů EU, a jednotné měny; připomíná, že v kontextu procesu přistoupení lze v určitých oblastech vyjednat, aby některá pravidla byla zaváděna postupně a aby byly uplatňovány dočasné výjimky a přechodná období;
26. znovu opakuje svůj postoj, že diferencovaná integrace by měla vždy probíhat v rámci Smluv a zachovávat jednotnost orgánů EU a neměla by vést k tvorbě paralelních institucionálních uspořádání nebo uspořádání, která nepřímo porušují ducha a základní zásady práva EU, avšak namísto toho by měla umožňovat případné zřizování zvláštních orgánů, aniž by byly dotčeny pravomoci a úloha orgánů EU;
27. poukazuje na to, že nástroje flexibility, které poskytují současné Smlouvy, umožňují učinit více pro pokrok směrem k evropské obranné unii, aniž by bylo nutné provést komplexní reformu Smlouvy; zdůrazňuje, že zřízení stálé evropské obranné unie bude nakonec vyžadovat jednomyslné rozhodnutí v souladu s čl. 42 odst. 2;
28. zdůrazňuje, že v oblasti obrany je možné zřídit stálou strukturovanou spolupráci (podle článku 46 Smlouvy o EU), která skupině členských států umožní pokročit vpřed při vytváření systému evropské obrany; konstatuje, že ačkoli stálá strukturovaná spolupráce byla dosud využívána převážně pro projekty v oblasti obranného průmyslu, má širší potenciál k tomu, aby členskými státy, které jsou ochotny tak

⁹ Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. května 2022 o návrhu nařízení Rady o volbě poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, kterým se ruší rozhodnutí Rady (76/787/ESUO, EHS, Euratom) a Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách připojený k tomuto rozhodnutí (Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 171).

učinit, umožnila rychle institucionalizovat společnou obranu, a to i pokud se nepodaří dosáhnout jednomyslnosti v Evropské radě;

29. zdůrazňuje, že podle stávajících ustanovení Smlouvy by rozhodnutí přijaté kvalifikovanou většinou umožnilo vytvořit systém evropské obrany podle čl. 42 odst. 6 Smlouvy o EU a čl. 1 písm. b) protokolu č. 10, a přitom by ponechalo prostor pro pozdější přistoupení dalších členských států, jako tomu bylo v případě hospodářské a měnové unie; v této souvislosti vybízí Komisi a ty členské státy, které jsou ochotny tak učinit, aby za tímto účelem co nejdříve aktivovaly ustanovení o stálé strukturované spolupráci;
30. vyzývá Komisi a Radu, aby jasně sdělily závěry přezkumů politik a aby ve spolupráci s Parlamentem vypracovaly realistický a posloupný plán provádění nezbytných institucionálních reforem spolu s procesem rozšíření;

◦

◦ ◦

31. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.